

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Jūsu Tiesības](#) > [Noziedzīgos Nodarījumos Cietušie](#) > [Cietušo Tiesības \(katrā Valstī\)](#) > 2 - Paziņošana par noziegumu un manas tiesības izmeklēšanas vai tiesas procesa laikā

2 - Paziņošana par noziegumu un manas tiesības izmeklēšanas vai tiesas procesa laikā

Kā es varu ziņot par noziegumu?

Ja esat cietis noziegumā, jūs varat par to ziņot policijai. Jūsu vārdā par noziegumu var ziņot jūsu laulātais, vecāki, bērni, māsa un brāļi vai aizbildnis. Jūs varat informēt policiju arī tad, ja esat uzzinājis par noziegumu, kurā neesat cietis.

Par noziegumu varat ziņot mutiski, ierodoties tuvākajā policijas iecirknī vai piezvanot uz ārkārtas palīdzības izsaukuma numuru 112, ja ir nepieciešama tūlītēja palīdzība; varat arī iesniegt ziņojumu policijas iecirknī vai nosūtīt vēstuli. Ja izvēlaties nosūtīt rakstisku ziņojumu, to varat vai nu sagatavot pats, vai arī lūgt advokāta palīdzību. Nav obligātas veidlapas, kas būtu jāizmanto. Ziņojumu parasti sniedz angļu vai maltiešu valodā, taču, ja jūs nesaprotat šīs valodas vai nerunājat tajās, jums ir tiesības sniegt ziņojumu jums saprotamā valodā vai izmantot tulka pakalpojumus. Jums ir jānorāda sava personas informācija. Anonīmus ziņojumus principā pieņem, tomēr policija pēc šāda ziņojuma saņemšanas sāks izmeklēšanu tikai tad, ja noziegums ir ļoti nopietns.

Par noziegumu var ziņot neierobežotā termiņā. Tomēr tiesību aktos ir paredzēts, ka tad, kad ir pagājis noteikts laiks pēc nozieguma izdarīšanas, likumpārkāpēju vairs nevar saukt pie atbildības. Šā perioda ilgums atšķiras atkarībā no nozieguma veida. Tas var būt no trim mēnešiem nenoziņīgāku pārkāpumu (piemēram, mutiska apvainojuma) gadījumā līdz 20 gadiem īpaši smagu noziegumu (piemēram, slepkavības) gadījumā. Pēc minētā perioda beigām jūs joprojām varat iesniegt ziņojumu, bet policija noziegumu neizmeklēs. Pat ja izmeklēšana tiks veikta, tiesa likumpārkāpēju attaisnos.

Dažu sīku pārkāpumu gadījumā jums ir jāiesniedz policijā īpaša sūdzība — tas nepieciešams gadījumos, kad policija var nesākt izmeklēšanu, ja nav saņemtas sūdzības. Sūdzības parasti iesniedz rakstveidā, bet tas nav obligāti. Jūs varat lūgt advokātu sagatavot sūdzību jūsu vārdā. Sūdzībā jānorāda šāda informācija: jūsu personas dati (vārds, uzvārds, adrese, personas apliecības numurs), informācija par likumpārkāpēju, incidenta apraksts, kā arī to liecinieku saraksts un adreses, kurus jūs vēlētos, lai policija iztaujā. Ir ieteicams (bet nav obligāti) iekļaut arī atsauci uz tiesību normu, kuru, jūsuprāt, likumpārkāpējs ir pārkāpis.

Kā es varu sekot līdzi tam, kas notiek lietā?

Kad ziņosiet par noziegumu, jūs saņemsiet atsauces numuru. Šo numuru varēsiet izmantot, lai sekotu līdzi lietas virzībai. Praktiski jūs varat atrast informāciju arī pēc datuma, kurā iesniedzāt ziņojumu. Jūs varat saņemt informāciju par izmeklēšanu, ierodoties policijas iecirknī vai zvanot pa tālruni.

Vai man ir tiesības uz juridisko palīdzību (izmeklēšanas vai tiesvedības laikā)? Kādi ir nosacījumi?

Noziegumos cietušajiem pienākas juridiskā palīdzība.

Vai es varu pieprasīt izdevumu atlīdzināšanu (par piedalīšanos izmeklēšanā/tiesvedībā)? Ar kādiem nosacījumiem?

Jā, jūs varat saņemt atlīdzību par saviem izdevumiem.

Vai es varu iesniegt pārsūdzību, ja lieta tiek izbeigta bez tiesas?

Ja policija pēc nozieguma izmeklēšanas nolemj lietu slēgt bez tiesvedības, jūs kā cietušais varat šo lēmumu pārsūdzēt Miertiesā (*Qorti tal-Maġistrati*). Miertiesa jūs lūgs ar zvērestu apliecināt informāciju, ko sniežat ziņojumā, kā arī apstiprināt gatavību liecināt tiesā. Jums būs arī jāsamaksā tiesas noteikta naudas summa, kas kalpos kā garantija tam, ka jūsu nolūks saukt likumpārkāpēju pie atbildības ir nopietns. Miertiesa iepazīsies ar pierādījumiem un — ja tos atzīs par pietiekamiem — uzdos policijai turpināt procesu.

Vai es varu piedalīties tiesā?

Jūs varat piedalīties tiesvedībā kā civilprasītājs. Lai iesaistītos tiesvedībā civilprasītāja statusā, jums jāiesniedz pieteikums tiesā. Tiesa izskatīs jūsu pieteikumu un lems, vai atļaut jums kļūt par civilprasītāju. Kā civilprasītājs jūs varēsiet piedalīties visās tiesas sēdēs — arī tajās, kas nav publiskas, un arī tad, ja tiesā sniegsiet liecību.

Kāda ir mana oficiālā loma tiesu sistēmā? Piemēram, vai man var būt cietušā, liecinieka, civilprasītāja vai privātas apsūdzības uzturētāja statuss? Vai varu šādu statusu izvēlēties?

Kā paskaidrots iepriekš, jūs var būt liecinieks vai civilprasītājs.

Kādas ir manas tiesības un pienākumi šajā lomā?

Jūsu tiesības un pienākumi tiesas kriminālprocesā ir atkarīgi no tā, kāda tiesa izskata jūsu lietu:

- ja jūsu lietu ierosina policijas amatpersona un to iztiesā Miertiesa, jums ir gandrīz tādas pašas tiesības kā apsūdzētajam: jums vai jūsu advokātam ir iespēja iesniegt pierādījumus, iztaujāt lieciniekus (uzdodot tiem jautājumus ar tās policijas amatpersonas starpniecību, kas ierosinājusi lietu) utt.;
- ja jūsu lietu ierosina ģenerālprokurors, ģenerālprokurora vietnieks vai prokurors un to iztiesā Krimināltiesa, jūs varat apmeklēt sēdi un sniegt ar spriedumu saistītus argumentus tikai tad, ja zvērinātie atzinuši likumpārkāpēja vainu.

Vai es varu tiesā sniegt paziņojumu vai liecību? Ar kādiem nosacījumiem?

Kriminālprocesa laikā jūs, visticamāk, uzaicinās liecināt, jo tiesai ir nepieciešams uzklaut jūsu kā noziegumā cietušās personas liecību.

Kādu informāciju es saņemšu tiesvedības laikā?

Jums būs tiesības saņemt informāciju par tiesvedības norisi, kā arī par galīgo spriedumu.

Vai man ir pieejami tiesas dokumenti?

Kā civilprasītājam jums būs pieejami tiesas akti un dokumenti.

■ Lapa atjaunināta: 14/04/2025

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.